НОВИ САД - На данашњи дан 1806. године рођен је српски писац Јован Стерија Поповић. Најпознатији је као комедиограф, али био је и правни стручњак, педагог, музеолог, чак лингвиста - једна од најумнијих глава српске културе уопште. Његове комедије исмевају мане тадашњег високог друштва, нарочито помодарство и надриученост. После завршених студија права у Кежмарку (данас Словачка) радио је као адвокат у родном Вршцу, потом је прешао у тадашњу Кнежевину Србију и постао је професор права на Лицеју, прво у Крагујевцу па у Београду. Као начелник министарства просвете Србије обавио је пионирски рад у организовању школства, покренуо иницијативу за оснивање Академије наука, Народне библиотеке и Народног музеја. Учествовао је у организовању првог београдског театра који је отворен извођењем његове трагедије "Смрт Стефана Дечанског". У почетку је писао под утицајем Лукијана Мушицког и Милована Видаковића, али је "Романом без романа" напустио романтичарску и авантуристичку књижевност. Остала дела: комедије "Лажа и паралажа", "Покондирена тиква", "Зла жена", "Тврдица или Кир-Јања", "Родољупци", збирка песама "Даворје". Аутор је и једног приручника реторике, као и неке врсте речника филозофских и правних термина које је предлагао како би се посрбила страна терминологија.

Данас је недеља, 13. јануар, 13. дан 2019. До краја године има 352 дана.

1854 - После Британско-кинеског рата, који је Европљанима омогућио продор на Далеки Исток, амерички и руски бродови су упловили у луку Урага код Еда (садашњи Токио), где је потписан уговор којим је Јапан отворио врата америчкој трговини. У потоње четири године потписивањем сличних уговора с Русијом, Великом Британијом, Холандијом и другим земљама, Јапан је стављен у полуколонијални положај. Због општег

незадовољства, изазваног претераним утицајем странаца, јапански цар је 1867. збацио шогуна и пренео престоницу из Кјота у Едо. Затим је одлучним царским реформама окончан традиционални поредак и започела је одлучна модернизација јапанске државе.

1893 - Основана је британска Лабуристичка партија, чији је председник постао шкотски раднички вођа Џејмс Кир Харди.

1898 - Француски писац Емил Зола објавио је под насловом "Оптужујем" у листу "Л'орор" отворено писмо председнику Републике у којем је указао на махинације највиших војних кругова и затражио ослобађање капетана Алфреда Драјфуса, који је на монтираном процесу 1894. осуђен на доживотну робију због наводног одавања војних тајни Немачкој. Драјфус је на обновљеном процесу ослобођен оптужби и 1906. рехабилитован, враћен у војску и унапређен у чин мајора.

1906 - Умро је руски физичар и електроинжењер Александар Степанович Попов, који је пронашао и успоставио прву радиотелеграфску везу. Направио је први радио пријемник - пре италијанског проналазача Гиљелма Марконија.

1915 - У граду Авецано у централној Италији у земљотресу је погинуло 30.000 људи.

1935 - На плебисциту у области Сар, којом је на основу мандата Друштва народа управљала Француска, надмоћна већина је гласала за припајање Немачкој. Немачки вођа Адолф Хитлер је исте године искористио попустљивост савезника и самовољно одбацио сва ограничења, укључујући забрану наоружавања, наметнуту пораженој Немачкој у Првом светском рату мировним уговором из Версаја.

1941 - Умро је ирски писац Џејмс Џојс, један од највећих у 20. веку. Почео је као бунтовник против ускогрудости ирске провинције, али је главни град Ирске Даблин, његову историју, житеље и топографију учинио средишњом темом свог дела. У најпознатијем делу, роману "Уликс", на 700 страна описао је један даблински дан свог јунака, према једном књижевном критичару "на вешт и каткад неприметан начин, лица и догађаји паралелни су онима у Хомеровој 'Одисеји', чији се готово сваки детаљ може наћи у 'Уликсу'". Остала дела: романи "Портрет уметника у младости", "Финеганово бдење", песме "Камерна музика", приповетке "Даблинци", драма "Изгнаници".

1945 - Совјетска армија је у Другом светском рату започела велику офанзиву на Немачку - 180 совјетских дивизија убрзо је пробило немачке положаје у Пољској и источној Пруској у дубини од око 150 километара.

1963 - У војном удару убијен је први председник Тогоа Силванус Олимпио и војска је на власт довела Николаса Груницког, који се од 1961. налазио у избеглиштву. Истог дана 1967. војним ударом без проливања крви власт је Груницком преотео потпуковник Етјен Гнасингбе Ејадема.

1972 - Војска је у Гани збацила цивилну владу председника Едварда Акуфа Ада, а власт је преузео потпуковник Игнацијус Ачемпонг.

1977 - Умро је француски режисер и сценариста Анри Жорж Клузо, чији су филмови препознатљиви по опором реализму. Филмови: "Кеј Орфевр" ("Златни лав"), "Мистерија Пикасо" ("Златна палма"), "Убица станује у броју 21", "Гавран", "Надница за страх", "Дијабоилик", "Истина".

1985 - Приликом пада воза у провалију, око 250 километара источно од главног града Етиопије Адис Абебе, погинуло је најмање 428 путника.

1991 - На светском првенству у аустралијском граду Перт југословенски ватерполисти освојили су златну медаљу. Југославија је први пут постала првак света у ватерполу у Мадриду 1987.

1995 - Бивши државни секретар САД Џејмс Бејкер изјавио је у америчком Конгресу да су рат у Југославији изазвале Словенија и Хрватска и да у сукобима који су уследили Срби ни издалека нису једини кривци.

1998 - Пад транспортног авиона авганистанске компаније "Аријана Афган ерлајнз" у планинској области на северозападу Пакистана није преживео нико од 51 особе,

путника и чланова посаде.

2000 - Бил Гејтс, кооснивач "Мајкрософта" и званично најбогатији човек у свету, препустио је положај извршног директора компаније свом "броју два" Стиву Балмеру.

2001 - У земљотресу са епицентром у близини Сан Салвадора, главног града централноамеричке државе Ел Салвадор, погинуло је најмање 725 људи.

2002 - Преминуо је књижевник Антоније Исаковић, члан Српске академије наука и уметности и њен потпредседник од 1980. до 1992. године. Добитник је Змајеве награде, Октобарске награде Београда, Нинове, Седмојулске, као и Андрићеве награде. Написао је романе "Господар и слуге", "Трен 1" и "Трен 2", "Ни један злочин", књигу "Говори и разговори", збирке приповедака "Велика деца", "Папрат и ватра", "Празни брегови" и "Образ".

2006 - Умро је Димитрије Перишић, утемељивач савремених студија просторног планирања на београдском Универзитету. Руководио је израдом првог Регионалног просторног плана у Србији, од Подунавља до бугарске границе, као и израдом првог Просторног плана Србије.

2012 - Преминуо је Миљан Миљанић, легендарни тренер Црвене звезде и Реал Мадрида, дугогодишњи селектор југословенске фудбалске репрезентације и почасни председник Фудбалског савеза Србије. Био је председник Фудбалског савеза Југославије пуних двадесет година.

2012 - Луксузна крстарица "Коста конкордија" насукала се на хрид код острва Ђиљо, у Тиренском мору, и делимично потонула, при чему су погинуле 32 особе, а преко 60 је повређено. У тренутку несреће на луксузном крузеру налазило више од 3.200 путника и преко 1000 припадника особља брода.

2017 - Преминуо је Миодраг Мики Јевремовић, један од најпопуларнијих певача забавне музике негдашње Југославије. Највећу популарност достигао је шездесетих и

седамдесетих 20. в. Његову каријеру обележили су хитови "Ако једном видиш Марију", "Осамнаест жутих ружа", "Нарциси плачу љубави", "Кад бих знао да је сама", "Мој мали бели пас и ја", "Пијем", "Песникова гитара", "Гркиња"... Седамдесетих је био изузетно популаран и у ШСР. Поред музике, његова велика љубав био је и шах, највећи успех остварио је ремијем са светским прваком Анатолијем Карповом.

(Танјуг)